

NANNESTAD KOMMUNE KOMMUNALT DRIFT
Postboks 3
2031 Nannestad

Saksbehandler:

Anette Strømme

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Nannestad avløpsnett tilknyttet Gardermoen sentralrenseanlegg

Kontrollnummer: 2021.532.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Leiv Ommund Knutson

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:

Anette Strømme

Andre deltagere fra virksomheten:

Bente Yvonne Moe Huseby

Jarl Magne Grefstad

Jon Terje Vågen

Stian Kroken

Aso Kadir

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:

Nora Charlotte Stamsø

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Nannestad avløpsnett tilknyttet Gardermoen sentralrenseanlegg den 27.01.2021. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over relevant lowerk
- Virksomheten mangler oversikt over kommunens bidrag til tettbebyggelsens utslipp i pe BOFs

Anmerkninger:

- Virksomheten kan forbedre sine skriftlige rutiner samt oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med miljø
- Virksomheten kan forbedre sin samordning med Ullensaker kommune

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

4.februar 2021	Anette Strømme	Hilde Sundt Skålevåg
dato	kontrollør	seksjonssjef
	Statsforvalteren i Oslo og Viken	

Kopi av rapporten sendes til:

- Ullensaker kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NANNESTAD KOMMUNE KOMMUNALT DRIFT	
Organisasjonsnr.: 979646305	Eies av: 979646100
Bransjenr. (NACE-kode): 84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked	

Kontrollert enhet

Navn: Nannestad avløpsnett tilknyttet Gardermoen sentralrenseanlegg	Anleggsnr.: 3036.0011.01
Kommune: Nannestad	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Offentlig avløpsnett	
Tillatelse gitt: 3. desember 2012	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Organisering av avløp i kommunen
- Planer og styringsdokumenter
- Drift og vedlikehold
- Utslippskontroll og overvåking av punktutslipp
- Overløp på avløpsnett
- Risikovurdering
- Avvikshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Nannestad kommune plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Nannestad kommune innen 1. juni 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene som ble avdekket skal rettes opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/ Anette Strømme.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 13. januar 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Nannestad kommune bli ilagt et gebyr på kr 20 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke tilstrekkelig oversikt over relevant lovverk

Avvik fra:

Utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann fra Nannestad kommune (tillatelsen) datert 03.12.2012.

Forskrift om helse, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5.2 punkt 1.

Kommentarer:

Internkontroll innebærer at lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten skal være tilgjengelig. Dette innebærer at oversikt over krav som er viktig for virksomheten skal være tilgjengelig på papir eller elektronisk og at alle relevante lover og forskrifter skal være kjent blant de som jobber med avløp. Dokumentasjonen skal være hensiktsmessig og tilpasset virksomhetens behov.

Tilsynet avdekket at representanter for Nannestad kommune ikke var godt kjent med virksomhetenes tillatelse etter forurensningsloven, og hvilken betydning denne har for deres drift av avløpsnett. Kommunen har hatt en sterk økning i antall abonnenter tilknyttet Nannestad sitt avløpsnett siden tillatelsen ble gitt i 2012. Virksomheten har ikke vurdert om tillatelsen er dekkende for dagens drift.

Avvik 2

Virksomheten mangler oversikt over kommunens bidrag til tettbebyggelsens utslipp i pe BOF₅

Avvik fra:

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 11, § 11-3 bokstav k, andre ledd.

Kommentarer:

Alle tettbebyggelser som er tilknyttet Gardermoen rensesanlegg, også tettbebyggelser i andre kommuner, regnes som en tettbebyggelse i henhold til forurensningsforskriften kapittel 11 § 11-3 bokstav k, andre ledd. Virksomheten skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger, i sin del av tettbebyggelsen, som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426).

Virksomheten hadde ikke kjennskap til kommunens bidrag til tettbebyggelsens utslipp i pe BOF₅. Når beregning av pe innenfor en tettbebyggelse skal gjennomføres skal det være med et tidsperspektiv på minst 10 år.

Virksomheten forholdt seg kun til vannmengder tilført Gardermoen rensesanlegg oppgitt som en prosentvis andel av rensesanleggets totale tilførsler.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten kan forbedre sine skriftlige rutiner samt oversikt over fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet for arbeid med miljø.

Kommentarer:

Virksomheten skal ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med miljø og er fordelt. Oversikten skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten kan med fordel tydeliggjøre og skriftliggjøre ansvar og oppfølging av oppgaver knyttet til miljø. For eksempel var det ikke dokumentert skriftlig hvem som har ansvar for overholdelse av tillatelse, forskrift og lov.

Virksomheten kan forbedre sine rutiner knyttet til krav i tillatelsen, for eksempel skriftlige rutiner for gjennomgang av miljørisikovurdering og tilhørende handlingsplaner og beredskap, samt avviksregistrering til ytre miljø. Miljørisikovurderingen var sist revidert i september 2018, og det er oppgitt i risikovurderingen at denne skal gjennomgå hvert annet år.

I dag lå rutinene fordelt over to ulike systemer, da virksomheten var i ferd med å ta i bruk nytt verktøy TQM.

Anmerkning 2

Virksomheten kan forbedre sin samordning med Ullensaker kommune

Kommentarer:

Nannestad kommune fører sitt avløpsvann til Gardermoen rensesanlegg. Nannestad kommune kjøper dermed tjenesten «rensing av avløpsvann» fra Ullensaker kommune. Det er et samarbeid mellom Nannestad kommune og Ullensaker kommune, men Statsforvalteren ser at det kan være behov for enda tettere samordning, herunder tydeliggjøring av ansvar. Påslippet av avløpsvann fra Nannestad kommune til Gardermoen rensesanlegg kan i stor grad påvirke rensingen på anlegget, og Nannestad kommune sitt avløpssystem og påslipp til dette kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp/farer for forurensning ved rensesanlegget og ved punktutslippene langs ledningsnettet før det når rensesanlegget. Faren for slike utilsiktede utslipp øker med klimaendringer og sterk befolkningsvekst. Dersom rensesanlegget ikke overholder krav til utslipp vil ett hvert nytt påslipp til avløpsanlegget eller ledningsnett, av septik, nye abonnenter, private eller næring, bli betraktet som en forsettlig økning i ulovlig utslipp. Det er derfor viktig at Nannestad kommune har god samordning med Ullensaker kommune for å sikre at kommunen har tilstrekkelig avløpsinfrastruktur på plass for videre vekst i kommunen.

8. Andre forhold

Nannestad kommune er en kommune som har hatt stor vekst de siste årene. Avløp er en samfunnskritisk infrastruktur som må hensyntas og være på plass ved all nybygging og utvikling i kommunen. Vi minner om krav til at bortledning av avløpsvann skal være i

samsvar med forurensningsregelverket, som følge av plan- og bygningsloven § 27-2, før det gis godkjenning av planmyndigheten.

Nannestad kommune har en svært lav fornyelsestakt av sitt spillvannsnett. Det ble opplyst under tilsynet at kommunen har et ungt avløpsnett og at hovedfokuset derfor er på punktutbedringer som kummer, feilkoblinger ol.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

10. Informasjon til virksomheten

Statsforvalteren viste under tilsynet til informasjonsbrev om føringer og krav på avløpsområdet som ble sendt til kommunene i Oslo og Viken den 18.12.2019.